

THE STORY OF TURKEY IN THREE SEAS BASIN

Yrd. Doç. Dr. Mahmut BOZAN

Bartın Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı

mbozan@bartin.edu.tr

ABSTRACT

While the geographical junction point of three seas basin lies in Anatolia, politically the fecundity of the Mediterranean basin to raise world powers also lies in the interconnection of the three sea basin. Here, civilizations and states that founded and fell over left invaluable archives, traditions and lessons behind. It is possible to take lessons from the century old story of Turkey with its strategic positioning in the midpoint of the three seas basin of Eurasia and Afro-Eurasia. The first lesson is democracy. Turkey as the inheritor of the heading path of multi-party parliamentary and constitutional structure of the Ottoman Empire, in 1923, in time of the foundation of the republic Turkey did not maintain it and relied on the single party authoritarian regime which caused numerous serious loses. Turkey still suffered from the absence of fully consolidation of the democracy.

Second lesson is the definition of supra-identity. Supra- identity has to be unifying and closed to abuses and objections. In time of the foundation of the republic, the determination of the supra- identity is not embracing with evocation of ethnic origins or designed open to abuse. Contrary to the expectations, constitutionally recognized supra-Turkish identity, objectionist policies in the implementations paved the way for discriminating movements. Third lesson is the mistake of Turkey as adopting the Western social, cultural and moral values while transferring the technology from the West. While technological developments are common accumulations and contributions of the humanity, they cannot be attributed to the sole section of the community, but national identity, social culture and perception of civilization and values are special and peculiar to the nations themselves. Attempting to transform this phenomenon leads to the social trauma. With the purpose of eliminating technological underdevelopment, the necessity of the monolithic imitation of the developed western countries with the revolution in the early years of the Republic and especially with the repression of the religion with secularism along with applications in a eradicating manner, both separated Turkey from the World where it belongs to and externalized it from the circles where it craves for joining.

Revolutions from up to bottom that did not emerge from popular sovereignty weakened the social identity and led to partial socio-political cleavage and revealed schizophrenic identity. This revealed social cleavage distress the tradition of cohabitation. Unfortunately, Turkey did not manage to realize the success of the Japanese model for technology transfer.

Today, Turkey revises and rearranges its policies for these three subjects. With eluding political system from the tutelages and resting it upon the public will, a new constitution is in the process of formation and the professed dichotomy between the Islam and democracy is eliminated. Benefiting from the experiments and the findings of this political laboratory is required on account of the political reason for the basin countries which can be regarded sort of Ottoman hinterland. However, this study does not aim to propose a model for three seas basin countries or the countries of predecessor Ottoman hinterland. The purpose of the study might be learning lessons from the story encountered.

Keywords: Turkey's Democracy Adventure, Three Seas Basin Countries, Globalization and Arab Spring, Colorful Revolutions.

ÜÇ DENİZ HAVZASINDA BİR TÜRKİYE HİKÂYESİ

GİRİŞ

Devletler ve kısmen toplumlar yer değiştirse de coğrafi mekânlardır yerinde durmaktadır. Tarih ve medeniyetlerin şekillendiği topraklar adeta bir yap-boz tahtası gibi kurulan ve yıkılan devletleri zaman şeridine takmaktadır. Binlerce yıllık insanlık tarihinde kurulan devletler, inşa edilen medeniyetler kurucularının algı ve değer yargılarına göre ya insanlığa huzur vermiş veya derin acılar çektimiştir.

Yüzyılımızın ulaşım ve iletişim teknolojileri dünyayı adeta tek bir devlete, hatta bir şehrde dönüştürmüştür. Bu sebeple dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan bir hadise kalan diğerleri tarafından duyulmakta, bilinmekte ve etkileri de o bölge ile sınırlı kalmamaktadır.

Bütünleşen dünyada hiçbir ülke bu iç içe geçmişliğin etkilerini yok sayarak insanların vicdanının kabul etmeyeceği fil ve davranışları yapma keyfiliğine ve sorumsuzluğuna sahip değildir. İnsanlık artık huzuru aramakta, ismi ne olursa olsun temel hak ve hürriyetlerin korunduğu, saygı gördüğü bir ülkede insanca yaşamayı arzulamaktadır. Kirli siyaset ve iktisatların, sömürü ve şiddetin kurbanı veya mağduru olmak istememektedir.

Devletlere düşen görev ise insanların bu taleplerini karşılayacak mekanizmaları oluşturmak, insanların enerji-

KÜRESEL OYUNCULARIN YER DEĞİŞTİRİMESİ

Tarih, dünyada gelip-goneş pek çok medeniyete ve onu inşa edip şekillendiren devletlere şahitlik etmiştir. Toynbee'ye göre (1980: 18), insanlık tarihini şekillendiren 26 medeniyet kurulmuş, bunların bir kısmı hayatımda kaybetmiş, bir kısmı ise yaşamaya ve çevresini etkilemeye devam etmektedir.

Batı Medeniyetinin tam samesine düşkün olmuştu. Bu medeniyetin etkileri farklı olmuştu. Son iki yüzyılda Dünyada yaşayanlar Batı Medeniyetine mensup büyük devletlerin değer yargılarını yaşutmakadır. Burada en dikkate değer husus Türkiye'nin -İslam medeniyeti alesine mensup Osmanlı Devletinin varisi olduğu haldে- Batı medeniyetini kabul ederek devlet sistemini ve müseselerini ona göre yapılandırmadır. Yaklaşık bir asır geçmişi olan bu hareketin Türkiyedeki etkileri bir şekilde ortak bir mazı ve tarihi paylaşıan ve bir nevi Osmanlı bakışyesi olarak ortaya çıkan devletler için zengin tecrübeleri içinde brindirmektedir.

TÜRKİYE'NİN DOĞUŞU

Osmanlı Devleti'nin (1299-1923) casfie edilmesi ve hilafetin kaldırılması ile uluslararası arenada İslâm Dünyası'ni temsil edecek küresel bir oyuncu kalmamış oldu. Onun yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti ise İslâm Dünyasını şırttan fakat batılı devletleri memnun eden yeni bir devlet düzenini kabul etti.

Anadolu'da yürüttülen Millî Mücadelein amacı misakî millî sunurları içinde bağımsız bir devlet kurmak, ilkeyi ilterive götürecek, mağmûr ve müreffeh edecek ahlamları yapmak, halkın talepleri doğrultusunda çok partili demokratik bir cumhuriyet inşa etmekti. Millî mücadelenin gerçekleştiren paşaların başlangıçta bu hussusta görüş ayrılığı olmamakla birlikte cumhuriyetin ilanından sonra siyasi sistemle ilgili çok derin görüş ayrılıklarının olduğu ortaya çıkmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda asker ve sivil bürokratlar yeni bir devlet yapımı oluşturduklar. Bu yapı aracılığıyla bir millî, inşa etmeye çalışıltılar. Ancak daha önceki Osmalî kimliğini, Müslüman gerrî. Müslüman adiyelerini iyi tahliî edemedikleri veya hilâlîk hâlinin hâsiâsına da inanmadılar ve her birlerinin ulusal-

TÜRKİYENİN DEMOKRASİ SƏBİİVƏNİ

adında son derecede hayatı olan etnik-kültürel köklerinden soyulanın suretiyle pointe edenin bir yurttaşlığının formülü benimsenmiştir (Öğün'den aktaran Yetim, 2008: 223). 1931 yılında CHP'nin temel ilkeleri arasında giren laiklik prensibi, 10 Mayıs 1931 tarihli CHP Üçüncü Büyük Kurultayı'nda "Frka, devlet idaresinde bütün kamuların, nizamların ve usullerin, ilin ve federasyonların naçer deneyene temin etiği esas ve şekillere ve dünya ihtiyaclarına göre yapılmasını ve tâdîtâtilâmetâne işçesinde şâraf kâğız adet. Din tekkâsi vicdanı olduğundan, Frka dan fikirlerin devlet ve dünya idarelerini şâraf etmeyenin ayın kâğız adet. Din tekkâsi vicdanı olduğundan, Frka dan fikirlerin devlet ve dünya idarelerini şâraf etmeyenin ayın turunçının müilletimizin müasir tekkâsi içinde başlica muvaffakiyet amili görür." şeklinde ifade edildi. Nükleüm laikliğin ulastığı, son nokta olan 1937'deki Meclis görüşmelerinde leşket Bakan Süleyman Kaya, Turkiye'de laikliğin anamını "Madenki tarihte determinist, madenki ictimai pragmatik nadiracılıyoz, o hâle kredi kanunlarımız kendimiz yapmışız. Kendi cemâatimizi mawterâ dünyâ taallîk oden her türlü enâkâfet, her türlü laħut hayallerden müberra olarak laiklik lîkesinin kılavuzlığında yürütmüşüz." şeklinde ifade ederek (Karataş, 2008: 291).

Özde ğeri Türkiye her türlü dini tekkâllerden urak, hâta dini buklâya, mazeryâlât, dini aşbyen venice iki manâbi bir millî aidiyeti dikte eden, teknoloji transferi yerine müasir medeniyet anamunda Bap modeline inanç tunc utsurulurla tarzi hayat olarak benimseneyen, tek parti, tek dil, tek millet ve tek ideoloji olmak tepkisi inanç bir târîda millete dayatılan bir ceberut format üzere bina ediliyordu.

Cumhuriyetin çok partili bir parlamente olmasının, 1876 yılında kabul edilen Kanunu, Bütünliği üzere Osmanlı Devleti'nde

cekin (Karakas, 2008: 291). Onde; yedi Türkiye her türlü dini te lakkilerden uzak, hatta dini baskılayıcı, materialist, dini adhrevi yeterlik manası bir milli aidiyeti dikte eden, teknoloji transferi yine münar meşenjet anlamında Büt modülününin tüm ımsatılıyla tarzı hayat olarak benimseneyen, tek parti, tek dil, tek millet ve tek ideoloji olacak tepkisi imredür. TÜRKİYENİN DEMOKRASI SERÜVİNE

Halk yaklaşık yarım asılık bir meçru monarşi teoturco-nasırî olmakla birlikte, Halk'ın 1908 yılında İkinci Meşrutiyetin ilanından sonra padışahın yetkileri açıktır ve seviyeye indirilmiş ve Birleşmiş Krallık takline benzeyen bir sistem yürürlüğe sokulmuştur. Tüm bu gelişmeler Osmanlı Devleti yine kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin çok partili parlamentter bir sistemleme yoluna devam etmesinin zarureti ortaya koymaktadır. Nitelikin cumhuriyetin hemen başlangıcında Millî Mücadele pasaları tarafından kurulan itibârcı Halk Fırkası ile liberal demokrat eğilimli Terakkîper ve Cumhuriyet Fırkası kinseyi sahûrmamıştır.

Bu demokratik tarihi 12. Nisan 1924'te, yaklaşık 3 Haziran 1924 tarihinde Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasıyla son bulmuş ve Türkiye'de bir diktatörlük idaresinin alınma girmiştir.

TÜRKİYEDE AİBİ'YE İ VE KİMLİK İARTIŞMALARI

Kasaca kimlikler, bireylerin mensubiyetlerini, kabiliyet ve yeteneklerini taşımayan bir türde sahiper. Bu sebeple kimlikler, bireyin bir topluluğa adiyeti noktasında ele alınıp incelenmesi gerekiyor. Oyun varlığı, özellikle iç kabullenmeleri noktasında da incelenebilir. Meşeviye birey ekscili bakabileceğ gibi, topluluk ekininde de bakılabilir. Birey kimliği ve toplum kimliği ayrıntı ayrıntı yapılabılır (Gündüz, 2008: 138).

Aldında toplum içinde yaşayan bireyler için tek bir adiyet kategorisinden bahsedilmesi de gerçek değil. Çünkü insan içine doğduğu toplum, konuşduğu dil, inancı, değerleri, meleği gibi çok kimliklere sahip ve ona göre de adiyetleri vardır. Önemli olan bu adiyetlerin reti ve inkâta tabi tutulamaması ve oldugu gibi kabul edilmelidir. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerine kadar bir adiyet ve kimlik tarihi yaşamamıştı. Bunun sebebi siyaseten halk kendisini Osmanlı tebâsi olarak görürken, iktâden de sağlı duylan bir dini nitâbiyeti vardı. Müslüman veya gayri Müslüman olarak kâmil bir inanc ve ibadet hürriyetini taşımıştı. Adiyetlerinden dolayı herhangi bir baskı ve yasaklamaya tabi olmadığı gibi, bu konular bir problem olarak da günlik hayatta bir yer ıglı etmeyordu.

Osmanlı toplumunda adiyet tüm milletleri ümmet olgusu içinde critiyordu. Bir millet mensubietinin ölümlü dilden ziyade dindi. Bu sebeple Ermeni, Rum, Bulgar ve diğer müslüman olmayan unsurlar da dilekte gite değil, inanclarına göre tanınmakta ve gayri müslim olarak adlandırılmalıdır.

Türkçığın tarihi kökenleri ise İslami değerleri çağrılarından Osmanlı mirasından ziyade, klâimi olmayan rum, Sümser gibi kıymaklara bağlaştırmaya çalışıldı. Aslında M. Kemal ve kuruğu diğer kafiro iken Cumhuriyet projesi, bir modernleşme projesi olarak, Miskat-1 Millet sınırları içinde yaşayan insanların "mecdî bir millet" hâline de erinek amaci giden bir proyedir. (İnselden aktaran Bayır, 2008: 49).

Küreselleşme' ulusal kimlik ve kültürü ilgi etmediği soruları da beraberinde getirmektedir. Birincisi içersinde kendisini çok dahi zihin ettiğine ve o şekilde tanımladığı kimlikler ve belki de uğrana olmaya rahatlaşmakla göre alıcı "vatan", "bağırlık", "millet" gibi kavramların bireylerde önceki anımların yerini vermemediği tartışımaktadır. Bu tartışmanın temelinde sultan ve üşenen küreselleşmelerin nedeni ile ulusal kimlik ve kültürlerin erozyona uğradığı beklenisi yamaktadır. Küreselleşmenin gönül ya da toplumlu bir dünya kültürü işa edeceğini savunulanlar yaracı olacak böyle bir durumda ulusal kimlik ve kültürlerin gerileyeceğini savunmak tadır. Küreselleşme sürecinde ulusal kimliklerin düşündürmeye çalışıldığı düşününenler için ise, bu süreçte her türlü kültür kendisini daha rahat ifade etmeye çalışmaktadır.

çalışma, Yeni Düşünce Dergisi, 2006, 15, 1, 1-27.

TÜRKİYEDE LAİKLİK ANLATIMI VE İSSUES

laik devletle egemenliğin kaynağının hukka olması, kişiler yasa önünde eşit kilar. Hic kimse din, mezhep, dili, laik, renk, cinsiyet, siyaset düşüncesi gibi nedenerle ayrıntıya tabi tutulamaz. Laik devlet, din ve ibadet, inanma ve inanmanın özgürlüklerini garanti alına alarak, yurttaşlarını yasa kapsamında eşit bir biçimde korur. Bu nedenerle laiklik, tek ekeneli dinsel inancı ya da dinlere karşılıklı saygı esasını içerir. Laik devlette bireyler, coğulculuk ilkesinin kapsamında, değişik inanç ya da dinlere karşılıklı saygı esasını içter. Laik devlette bireyler, coğulculuk ilkesinin öngörürecek şekilde işlenmelidir. Bu bağlamda coğulculuk, sadece inançlardaki farklılıkların kabul etmek değil, aynı zamanda bu farklılığı meşhür edebilme能力和. Bu aşamada laik devlet, demokratik coğulculuk sağlayıcı amac edinmelidir. Bir toplumla ilişkili olan ve devlet yapılarının laiklik yönündeki erinmeleri, coğulculuk yönünde olmuştur

Hukuki anlamda laiklik, din ve devlet türlerinin ayrılması; devletin din kurallarına dayanmaması diğer bir ifadeye, devletin pozitif hukuka ve alkıl esaslarına dayanması anlamına gelir. Devletin ve dinin birbirinden ayrılmaması, bunun daşa vuran güvenliklerinden biridir. Laik devletin dienden, dinin de devletteki bağımsızlığını gerektir (Ercan, 2000: 264). Bir ülkedelerde laiklik, din catnipmalarını ve insanların inançlarından dolayı baskı görmelerin doğan, ölüyen, din ve vicdan özgürlüğünü sağlayan bir toplumsal uzlaşma unsuru olarak algılanmakta iken, bize bıkvaraman değişik anıtları karıştırarak kullanılmış ve bu da kavram üzerinde karşılıklı anlaşmayı engelleme istedik.

Dünyadaki laiklik modellerini incleyen Fransız tarihçi Pierre-Jean Luiard, “*‘Türk laikliğinin Fransız modeline* değil, Fransa’nın sömürüsü Cezayir’de uyguladığı sömürge tipi laikliğe benzedğini” ifade etmektedir. Fransa’nın din ile devleti ayrdıgmı, Türkiye’nin ise dini kontrol altına aldgım belirtten Fransız akademisyen Türkiye’nnin Fransa’daki modeli değil, Paris’in sömürüsü Cezayir’de uyguladığı laiklik modelini aynen aldigını savunmaktadır (Kahraman, 2008: 77).

karşı çıkan grup teknoloji transferini medeniyet içinden yetişti hâlinin, bu gurubun içinde yer alan ve Cumhuriyetdeki birlikte fikirlerini uygulama fırsatı yakalayan Mustafa Kemal'e göre kültür ve medeniyet ayrılığı yoktur. Kültürü ve medeniyeti birbir. Bu da Batı medeniyetidir. Atatürk Batı medeniyetinin teknigini, şu veya bu mütessesi değil, dünyayı gotürünü de benimsemeye çalışmaktadır (Inalçık, 1944: 69).

Fahri Rıfat M. Kemal'in Denizkizi masalına inanmadığını nakleder. "Ya balık ya insan vardır. Mustafa Kemal geri bir memlekette medeniyet meslesi halledilmelidirce hiçbir meseleinin halledeilmeyeceğini biliyordu. Şarkıda, gurupla inanmıyordu. Ya şark, ya gap vardır." (Atatır'ınnakelden Orden, 2005: 59). Denizkizi naif olarak, medeniyetin ölümden önce akıl ve bilinmez ama Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan devrimler nulli, alaklı ve dinnin değerlerin bir emmuzeci olan kendi kültür ve medeniyetimizi "köhne ve geri" olarak yarışlamakta Batı kültür ve medeniyeti ise yüceltilmektedir.

Cumhuriyet aydınlarına göre, „Batı bir zihnyetir, bur runutur. Bir Kardeş...
Baş Fırat medeniyettir. Donmuş bir kalp değildir, deşenek ve gelipşik bir giccedir. Doğu ise insanlar
Dünya hürriyetizlik ve kararlılığı kudreti varıdır.

nesnelerden, akıl yaratıcılığım için bir nitelikle sahibim. *Dogma 1007*...
(Ünlü şairin aktarılmış Eroğlu, 1982: 46).

anıqlamış gereken batılı medeniyete, müjterek ve üstün medeniyete yönetim. Ozañ şıya göre "Türk devrimi, yazı, dil, takvim, giym, saat gibi üstün değerler olanın da demokratikleşme ten bir devrimdir. Türk dili yabancı diller boyundarlığını kurtararak bir yönetim, bilim, sanat ve teknolojiyi yönetmeye yeten bir dildir. Türk dili yabancı diller boyundarlığının sahanlığı harci olsun"dur. Takvim ve ölçüm konusunda da "şimdiden ona en fazla yararlı olacak" olası bir çözüm sunulmuştur.

Kemal'in Nunuk Taki'sı İflaşterine Götürülmesi
Kemal'in Nunuk Taki'sı İflaşterine Götürülmesi
subun ve terciki ve temeddin düşyamalığının alamet-i farkası gibi relaklı olunan festi atarak, onun yerine bütün
medeni aleme serpüş olarak kullanlan şapkayı giymek ve bu suretle Türk milletinin medeni hayatı içtmayıyedem
zihniyet itibarıyle de hiçbir hakkı olmadığı göstermek bir lazımlı idi" (Atatürk, 1982: 895).

'Kemalizm doktrini ve ideolojisi, ancak hadisam ve sarılı vakaların içgüdüğünde tariif edilebilir. Kemalist fikirler ve prensipler, klasik kelimeler ve formüller içine sıkıştırılamaz. Zatürü ve sadecce iştarı mühimmet olarak kullanılan bu formüllerde değer verecek olursa, Kemalizm'in tezadalarla dolu olduğu vahimenesine kapılır. Misal olarak birkaç tipik hal zikredelim. Kemalizm demokratik midir? Evet, çünkü Partinin 6 renzinden biri demokrasiden bahsediyor. Fakat Kemalizm'in amıyanı mənasıyla demokratik olmadığını sık sık göremektedir. Yeni Türkiye'nin salahiyyeti söz sahibidir, her fırsat düşürece, demokrasiyi açıkça zammemekte tereddüt göstermiyorlar. Kemalizm'in çok şiddetli bir disiplin tarafından, çok orotter bir rejim olduğu hiç kimse için bir surûğ değildir. Bu

Türk milletini kendi değerlerinden kopartarak ona batır tipi bir kültür ve değerler manzumesini kabul etmemek ölücünün tüm ceberrütle halkın üzerine salınması ve ağır bir baskın uygulanması yolu tebliğ edilmiştir⁴.

ONUÇ
...ak onlara her istediği zorla yapturnaya çalışmakta. Soguk savaş ve öncesi dönemde bı tur uygulamalar geçti
larak ve kusmen başarılımsı olsa da bugün içih kesinlikle boşan şansı bulunmamaktadır.

Türkçe Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. Yıldönümünü kutlamak için hazırlıklara başlanıldığı şu dönemde alan kuruluş yıllarının arzaları ile baş etmeye çalışmaktadır. Türkiye sahnelerin cumhuriyeti geçiş yapmış akak uzun süre bu cumhuriyeti orotter yapısından kurtarak demokratikleştirmeyiştir. Bugün bile demokrasiinizin vesayeti yapısından kurtarılması tarihselidir. Bu hususta İlli 1876 yılında yapılan Anayasının yerine milli iradein murabık kalacak bir toplum sözleşmesi ortutulamamıştır. Halen Türkiye'yi vesayetçi yapan kur-
zacak bir demokrasi projesinin nasıl hayatı geçirileceği tartışmaların yapılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı Devletinden çok partili bir siyasi düzen ile sivil toplum kuruluşlarının serbest olduğu bir yapı devralmış ama bunu daha ieri taşımak yerine vakaşık ceyrek asır tek partili otoriter bir idari yapıda etti, siyasi partilerle birlikte sivil toplum kuruluşları da bir bir kapatılmış, hiçbir toplumsal muhalefete karşı tanımamıştır. Sürekli kapatılan partiler, vakıf, dernek ve sendikalar Türkiye'de entellektüel alan kısıtları, toplumdaki velud fikir ve düşünceler bir ideolojiye kurban edilerek gelişmelerine müsaade edilmemiştir.

mek verine onu geringin ve inceliğin sembolü olarak yataflanmış, üzerinde kerfi operasyonlar yapılmış, laklılığı dinleyiciyi yapıcı korumamın aracı olarak kullanmıştır. Toplumu bir arada tutan inanc değerinin bütünlüğünü ve astılarla bir arada yaşayan halkın kardeşliği Türk-Kuruk ekende bir ayırganlık içinde ikâne edilmesi. Oysanlı Devletinin son dönemlerinde gitikçe artan kendini yenilemeye, kendi değerlendirmeye, şerefi sürdürmeye odaklı transferi yapma süreci "halkı râgni, halk için" olduğu iddia edilen değerlerin koruyucu, Bütçenin tek ilke kürban edilmişdir. Bütçenin deyişlerini koruyarak Bütçenin tek sebebi olan değerler hic dikkate alınmadan "bir bütün olmak" halka zora biremeleme, gelenek gibi milletlerin içe halkı kümle kritizme sürüklemiş, adiyet tarişmaların toplumu ayırt etmeye çalışmış

SONNOLAR

- Bugün bile “fikri hür, vüdatlı hür, ifanlı hür” nesiller ‘verine fikri ve ifanı vesayet altına alınum’ nesiller yediği ilmene devam edilmektedir. Mitleştilmiş bir Atatürkçülük sannınlığıtsızca her türlü görüşüne rağmen sunumaktedir. Herkes kendi dünya görüşünü, tasarıladığı toplum ve birey formunu Atatürk’ü taşımaya çalışmaktadır (Kökterik, 2008: 188).

Taciklerin hiçbir döneminde Türkler bir devletin kuruluş gelene ve yükelleme periyotlarında bu kadar uzun sübhanda çok partili demokratik bir devlet olarak yapılmış, lakinliği din baskı altına alma, kumen yok etme temel hak ve hücreleri teminat alma almış, teknoloji transferini kendi sunullığında alıken değerlendirmiştir. Bu feda etmemiş olsa idi bugünkü konumu acaba nasıl olurdu?

Bugün bu hikayenin yaşadığı Türkiye’de olduğu gibi üç deniz havzasında, daha yakında veya daha uzakta yap-

